

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V ednosti je moč“.

EDINOST izhaja vsako sredo; cena za vse leto je 4 gld 40 kr., za polu leta 2 gld 30 kr., za četrt leta 1 gld 20 kr. — Posamezne številke pri upravitelstvu in po trafikah v Trstu se dobivajo po 3 kr. — Naročnine, reklamacije in inserate prejema Upravitelstvo „via Zonta 5“.

Vsi dopisi se pošiljajo Uredništvu „via delle poste 10 t. p.“; vsak mora biti frankiran Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Izzerati (razne vrste naznanila in poslanice) se zaračunajo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglaših z drobnimi čerkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Prestolni dedič Rudolf v Trstu.

Poznamo Trst uže blizu trideset let, a pričati moramo, da v njem še nikoli nismo videli toliko navdušenja, take splošne vdeležbe, tolikoga zanimavanja, tako velikanske svečave, in sploh tako veselo presrčnosti, kakor zadnja sredo in četrtak.

Bil je mej nami, kakor je znano, carjevič Rudolf, mlad, lep, nadepola gospod, prihoduji naš vladar, ki je se svojo ljudomilo presrčnostjo in ljubeznjivostjo očaral vsa srca, tako sicer, da se še danes povsod v rodbinah in javnih krajih o njem govori. Tržačanom ostane on v najboljšem, v neugasljivem spominu in prepričani smo, da tudi njemu ostanje nepozabljive ure, v katerih je mej nami bival.

Uže nekoliko dni pred njegovim prihodom, ko se je zvedelo, kdaj pride v Trst i da tu ostane dva dni ter da bode sprejemal načelneke raznih gosposk, zavodov in deputacije korporacij i društev, živo se je ljudstvo zanj zanimalo ter delalo vsakovrstne priprave za njegov sprejem; tudi magistrat je storil svojo dolžnost, kar moramo iz gotovih virov posebno poudarjati.

Od Karfa do Trsta smo spremljali v duhu ladijo Miramar, ker nam so naznanjali telegrami iz semaforičnih in pristaniščnih brzojavnih postaj, pod katerim pasom reže valove.

20. t. m. ob 10. uri 40. minuti dopoldne počita naglo zapored z grada dva strela, ko je preluka na grad telegrafično poročila, da se je Miramar na obzorje prikazala, i k malu se je začela valiti velika množica proti morju ter se ljudstva sešlo toliko, da je na velicem prostoru postala guječa i so se morale ulice zapreti.

Uže poprej je odplulo pet Lloydovih parnikov: „Mercur, Avstrija, Aurora, Danae in Klio“ z mnogobrojnim ljudstvom carjeviču naproti; videla se je glava pri glavi na krovu, če tudi je dež lil. Za Piranom se jim je prikazala Miramar, dež je nehal, živi pozdravi so se razlegali z ladij, ki so se zopet proti Trstu obrnole.

Ko se je prostem očesu z brega prikazala Miramar in je strel iz kanona naznanil drugo „visto“, nekoliko po 11. uri, bilo je uže toliko ljudstva na ključu S. Carlo, da se je vse trlo, mladi ljudje so plezali na svetilnice, mornarji na jambore in vrvoje, z ljudmi natlačeni čolni so se premikali po luki.

Ob 1. popoldne je obstala Miramar ob omenjenem ključu, blizu nje je stala eskadra; cesarjeviča je pozdravilo 24 strelav s fregate Laudon in enoliko z grada. Godba je zaigrala cesarsko himno, zvonovi so zapeli po vseh cerkvah, cesarjevič se je izkrcal in donelo je iz tisoč in tisoč gri: Živijo! Evviva! in Ura! da se je zrak tresel.

Zdaj je vstalo veliko gibanje mej ljudstvom, vsak bi rad bil videl mladega cesarjeviča i da ni bilo na ključu ograj, porinola bi bila pristiskajoča množica na krajih stoječe ljudi v morje.

Tu je pozdravil mestni župan cesarjeviča v imenu tržaškega prebivalstva v italijanskem jeziku; potem mu je deželni namestnik več visocih oseb predstavil. Cesarjevič je segel v roko baronu Kubnu, pozdravil škofa in več drugih dostojanstvenikov ter šel potem v poslopje deželnega namestništva, kder je sprejemal poklone raznih gosposk in deputacij; sprejeti so bili: duhovenstvo, mestni zastop, trgovinska zbornica, konzuli, političke oblasti, šolske in sodne oblasti, pomorska gosposka, vodstvi poš in telegrafov, finančne gosposke, Lloydovo vodstvo i načelniki raznih verozakonskih družb; dalje deželno zastopstvo Gorice in Gradiške in Istre in mnogo visocih oseb; nazadnje: društvo rudečega križa, goriška trgovinska zbornica in kinetijsko društvo, deputacije raznih mest, društvo Edinost, veteransko društvo, Schiller-Verein, društvo zoper trpinčenje živalij, vodstvo Revoltella, slovensko delalsko društvo, slovanska Citalnica in katoliška družba.

Slovenske deputacije je vodil g. Nabergoj. — G. Nabergoj nagovori cesarjeviča po slovensko in ga zagotovi največje udanosti slovenskega ljudstva do presvitle dinastije, na kar mu predstavlja deputacije, s katerimi je princ govoril v lepej hrvaščini, govoril je namreč so vsakim udom deputacije posebe in vsacega izpraševal o njegovem stanu i. t. d. Konečno pa se zahvali vsem deputacijam skupaj skoro od besede do besede tako le: Veseli me, da ste me došli pohoditi, poznana je več udanost Slovencev do prestola; sprejmite srdačno moje priznanje i zahvalo.

Nazoče je vse ganola prijaznost prestolnega nastopnika posebno pa to, da se je princ z njimi razgovarjal v lepej materinščini. Kakor smo pozvedeli, zna cesarjevič Rudolf izvrstno češko in hrvaško in vidi se iz vsega, da je prijaelj Slovanom; še moramo omeniti, da ga je tržaški župan, ko je sprejel mestni zbor, nagovoril italijansko, a cesarjevič je odgovoril po nemško, ko pa pride do Nabergoja, sam cesarjevič ga nagovori blizu tako — le: „Po imenu sodim, da ste Slovan, temu je Nabergoj pritril in z njim je potem princ tudi najdalje konverziral po hrvaško. Z veseljem pristavljamo še, da cesarjevič poudarja vse besede, kakor rojen Slovan.“

Kaj se je v Trstu zarad tega opazovalo, tega za deses nemo popisati, ker nam to viši obziri zabranjujejo.

Le to hočemo zaznamovati, da je bilo slov. deputacijam od neke strani močno priporočeno, da morajo s princem govoriti nemški ali pa

francoski, kar pa so vse deputacije od prvga začetka odbivale in javile, da bi v skrajnem slučaju rajše govorile francoski, nego nemški. —

Reklo se je deputacijam tudi, da višji vojvoda ne zna slovenski, a visoki gospod sam je ono gospodo sijajno demontiral. V sreih vseh, kateri so videli to in govorili s cesarjevičem, zapustil je on tak mogočen vtisek, da bodo vedno mislili nanj z največjo ljubeznijo in udanostjo. Bog živi, Bog ohrani našega cesarjeviča Rudolfa, ta klic zdaj najraje ponavljajo tržaški Slovinci. —

Potem se je peljal cesarjevič v Hotel de la Ville ter obiskal vojvodo Württemberga. — Ob 6. je bil na ladiji Miramar obed, h kateremu je bilo povabljenih 16 odličnih gospodov.

Zvečer je bilo mesto tako krasno razsvitleno, da morebiti še nikoli ne tako, mi vsaj take svečave še nismo videli; popisati je ni mogoče, kedor je videl ni, ne more se je misliti; ladije v luki so bile v vilinsko divnem čaru, mesto ob morskih obalah je bilo opasano se stotero gorečimi verigami, okolica je vsa v svitla žarela in — Independenti je obesen visel na veterinah neke temne hiše in zobni škripal, ker mu je svečava račun prekrizala.

Zvečer je carjevič obiskal opero v politeami Rossetti. Gledišče je bilo natlačeno, sprejem navdušen, velikanski. Ko je zapustil gledišče po končanem drugem dejanji, spraznilo se je tudi gledišče, ker vse ga je hotelo spremiti do morske obali.

Ko je stopil v voz, hotela mu uboga vdova izročiti prošnjo, ali policija je branila. Cesarjevič je to opazil, pomignol starej materi k sebi in sprejel prošnjo, ljudstvo pa mu je navdušeno klicalo. Potem se je, spremljan od velike množice, katera ga tudi v silnem dežju ni zapustila, vozil po mestu i šel na ladijo Miramar k počitku.

Ob šestih zjutraj je bil uže zopet na nogah, obiskal najprej eskadro ter vse štiri ladije natančno pregledal; potem se je peljal v velikanski mlin gosp. Economo; zelo se zanimal za vse, vzlasil za velikansko kotlovišče. Popoldne se je peljal na ladiji Merkur k Llokdovemu arzenalu, kder so veliko ladijo Helios iz poveljev odvili in v morje spustili. Od tod se je obrnil proti sv. Roku ter ogledal kasamatno ladijo Tegetthof, ki je v delu.

Ves dan je lil dež, kakor bi se bilo nebo odprlo, okoli pete ure pa se je zjasnilo in začelo je ljudstvo vrti iz vseh krajev proti ključu S. Carlo in železnici. Proti šestem, ko se je cesarjevič na železnico peljal, da odrine na Dunaj, nabralo se je 20.000 do 30.000 ljudstva pred železnico in gremli so živijo, evviva klici, da je od bližnjih sten odmevalo; poštni voz ni mogel skoz veliko guječo ter se je moral vrniti.

ogleduhi so nam natančno vse poročali, tiho smo se pomikovali ob zori, plazili smo se po koruzi, nobena duša ni slutila maševanja. Major, čvrst junak, bil je ves ognjen, iz oči mu je nestrpljiva srd žarila, pokoja ni imel, dokler se ne osveti nad razbojniškim napadom laških brigantov. Uže so se hiše kazale, petelini so se v petji vrstili, vse je bilo tiho — znamenja so se le z roko naznanjala na levo ali desno, stoj ali hodi. — Četvorica lumpacijev vagabundov je imela mej potom svoje posvetovanje, Palčić je svetoval naskok le v dobre hiše, kder se dobi kaj zlata in denarjev, potipal je mavbo, če ni kde strgana, tudi poskusil, če se lahko pod nepošteni plašč kaj skrije. Hodi, ugovarja Flajšman, primejdanaj, v krmo moramo udariti, da ga bomo pili, kaj denar, saj ga ne manjka! Stupica je bil za oba predloga, rekel je, da bo hrbte branil tovarišem, ako bi kak prokleti Taljan kde tical. Tesar je bil pa lačen, on je teško čakal, da v kako hišo vlezle, Flajšman je še opominjal, da morajo vsi vkupej ostati, ko kar nenadoma počer puška onkraj vasi in kakor bi se bil pater-moster odvezal, tako je začelo pokati, in teku smo naskočili vas, ki je pa uže tudi gorela; vse je še spalo in dobili smo v roke mnogo uparnikov, kateri so bili v naglej sodbi obsojeni in ustreljeni. Ostali smo do poludne tam, popoldne pa smo zapustili razbojniško vas, tako so je krstili, ko smo zaukazali kmetom pokop naših ubitih fantov. Vas smo zapustili razdejano, za cilvilne mrličke se nismo menili.

Četvorica je svojo nalogo dobro izvršila, vsak je imel kaj za spominek v mavhi, le Flajšman ne, ker je le pil. Palčić je nesel pod plajščem dragoceno namizno uro, katero sta Stupica in tesar prodala za malo denarja, po se tega ni dobil, ker sta se mu zlagala, da sta uro morala pustiti v nekej hiši, ker je prav takrat nek „avtman“ zraven prisel, in sta morala uro pustiti in pobegniti. Palčić je bil še vesel, da ni imel sitnosti.

Proti večeru smo dospeli v lepi trg Palanza na jezeru Magiore, in tam smo ostali 14 dni. Lepi romantični kraji jezera so bili nam jako všečni, in radi bi bili tam za vselej ostali. Bili smo po hišah kvartirani; mene je zadelo stanovanje v hiši necega trgovca, imel sem tudi Flajšmana se sboj. Odkazali so nama dostojno sobo z dvema posteljama. Zapazil sem takoj, da so premožni ljudje ter da so jako vlnudni; kakor čvrstega mladeniča pa so me najbolj zanimali tri mlade jako lepe hčere. Bile so radovedne, ko sva z Flajšmanom prišla v hišo, pri vratih so kukale, ko sva z očetom govorila. Flajšman me je precej opozoril, rekoč: Gospod, tri prav faju dekleta so nas pri vratih gledala, le na Vas so se ozirala, postavite se, primejdanaj! tukaj bova dobro živela, le mene poslušajte. Ko se ozrem, vidim lepi prizor, trije lepi obrzi, drug lepši od drugega, spuščali so iz črnih svojih oči prijazne poglede. — Gospodar je bil prijazen človek, svoboden Švicar, znal je nemski ter se je prav rad z manoj pogovarjal. Moja soba je

C. k. namestnik je spremlj do Divače carjeviča, ki je bil na vseh postajah z burnimi živioklici sprejet.

Z odkritosrčno ljubeznjivostjo si je carjevič pridobil najlepšo zmago, ljubezen tržaških prebivalcev. Bog ga živi!

NAŠE STALIŠČE.

Očita se nam in društvu, katerega zastopamo, da smo preveč bojzljivi, da se bojimo naši deželni vladi in njega načelnikom nasprotovati in še drugega več. — Nemamo in ne čutimo sicer potrebe, da bi vsakemu zakonitemu politiku, ki ima visoke pojme o svoji modrosti in s pompozni besedami ponavlja slovenskemu narodu vse one svete in ideje, katere so uže naši listi večkrat prežvekovali in katere so uže popolnoma poznane mej slovenskimi narodujaci, (originalna je v teh idejah le kaka okornost); mi hočemo govoriti z narodom, njemu povedati, kateri so naši politični cilji in naše težnje. — Očitale se je društvu Edinost, da je povabilo in sprejelo namestnika tržaškega na besedo, katero je v predpustu napravilo društvo „Edinost“. Društvo „Edinost“ uže 2 leti sem napravlja take veselice in vsako leto enkrat povablja k takim veselicam vse tržaške honoracije, naravno je, da namestnika ne more na strani puščati. To je kurtvazija, kakor je kurtvazija tudi to, da je društvo vabilo tržaškega župana, s katerim po nikakem ne simpatizuje. Običajno je tudi: kadar namestnik obiskuje kako veselico in se oficijelno naznani, da godba zaigra cesarsko himno. To se je dozdej v Trstu še vedno godilo in mi ne vemo, ako je to tako velika pregreha. Edinost je, da označi svoje stališče nasproti namestniku, precej po veselici objavila, da ta kurtvazija ne velja osebi namestnika sami, ampak onemu, katerega namestnik zastopa, ako pride kam oficijelno.

Nij naša naloga, da bi g. Mohorčiča upravičevali in reči moramo, da tudi mi ne odobrujemo tega, da so nekatere slovenske srenje volile namestnika svojim častnim udom; tega nismo nikoli odobrovali in ne bomo, vendar pa naš list ni odgovoren za dejanja in sklepe enega ali drugega občinskega zastopa.

Na Primorskem se sploh mnogo županov le premalo briga za občno menjenje, oni so po večini oportunci in do tega jih je privedla posebno doba nekega narodnjaka, ki je bil uže dostikrat slavljon, dostikrat pa tudi napaden v enih in istih listih. Mnoge osebo, ki denes napadaje naš list, to dobro vedó in so uže delale za in proti onemu gospodu.

Naše društvo in nekateri možje, ki so druš-

imela na prijetni vrt okna, prav rad sem ogledoval to krasoto, katero so pridne roke brhkkih gospodičin gojile. Prilivalo so na rano jutro in zvečer cvetkam, greble, vsajale in ravnale vrt, da se je mogel zvati rajski prt.

Da ne bi me nihče hišnih videl, pozval sem Flajšmana, naj poštene svoje tovaršijo skupaj skliče. Ko sem mu vse povedal in naročil, naj pod oknom zapojó, kaj in kdaj, naj pazijo, da se bodo dobro vedli; otidem v svojo sobo in začnem pisati službene stvari. Kar na vrata potrka ter vstopi k meni sam gospodar, rekoč: Odpustite, da vas motim pri delu; jaz vržem pero na mizo, grem mu naproti ter mu roko podam; on me nagovori: Hočete li moje družino počastiti in pri nas večerjati? Lepa hvala, gospod, iz srca rad sprejemam prijazno ponudbo, odgovorim in on zopet otide. Takoj se nekoliko opravi, počešem čedno in stopim v sobo, kder je bila večerja pripravljena. Gospodar me je posadil poleg sebe, nasproti je sijala zvezda Volpi. Jeli in pili smo dobro, razgovarjali se o raznih stvareh, gospa je umela slovenski, pa ni dala spoznati, da zna, kajti, kakor se je potem pokaznilo, bila je Korošiča iz cilske doline. Jaz nazdravim hišnemu gospodarju, gospej in krasnim hčerkam, kupice so trčile in zdaj se oglasi moj „leibkvartet“ v vrtu. Vse je ostrmelo, gospa je bila tako ganjena, da so jej solze oči zalile. Rekla je: Ah! to so naše pesmi, uže 25 let jih nisem čula.

(Dale prih.)

PODLISTEK.

Odlomki iz mojega dnevnika.

(Spisuje Samorčič.)

(Dalje.)

Naj prvi so me pozdravili naši štirji lumpaci in od veselja so me objemali, kajti mislili so, da sem uže mrtev. Primejdanaj! pravi Flajšman, zdaj pa vem, da znaš ti „coprati“, ker vas niso ti hudiči ubili, nas so tako gonili, ko hudič polhe. Hudo me je prijemal stotnik, ko sem se mu objavil, ko pa je čul, da je moj starši tovariš pal in da so vse listine in novci, ki jih je za kompanijo se sboj imel, izgubljeni, ostrmel je, ko sem mu pojasnil nevarnost.

Potem sem stoprv zvedel o napadu; po polnoči so začeli po vseh bližnjih vaséh zvoniti, ljudstvo je drlo oboroženo vkup, v posameznih hišah so zavratno pobijali speče lovec, vse je bilo zmešano, tema je napastnikom dobro služila, tu in tam se je posvetilo iz za hišnega vogla in krogle so v naših četah obilo žrtve našle. Napastniki so tudi hišo, v katerej sva s tovarišem spala, napadli, naj brže so jo tudi sami užgali, ali pa morda odhajajoči naši vojaki. Trobeute nisva čula. Flajšman je v okna kamenje me al, pa ker se ni nobeden oglašil, mislil je, da sva uže ušla. Drugo noč smo malo spali, po polnoči smo se napatili v nesrečno vas nazaj,

tvu na čelu, pa še nikoli niso uklanjali se temu gospodu in se ne bodo. — Težavno je zatorej narodno delovanje na Primorskem prav zaradi oportuniteta mnogih upljivih mož, ki so manj ali več narodnjaki, ali pred vsem gledajo na gnotne koristi. Mi teh mož ne branimo i ne zagovarjamo njih načel, ampak napadamo jih tudi ne, kajti po tem bi morali naš list le takim napadom posvetiti, kar pa morda bi manj koristilo, nego škodovalo, ker tu in tam je treba vendar tudi računati s temi faktorji; hudi napadi pa bi te ljudi kar v največjo opozicijo potisnoli. — Zalostno pa je posebno to, da ljudje, kadar hočejo nas napadati, poslužujejo se celo neresnice. — Tako na priliko javi nek dopisnik, „iz pod Čuka“ v št. 89. Naroda, da je naš list popolnoma odvisen od g. Mohorčiča, ker zadnji je položil kavejco za list in je torej gospodar lista. — Gosp. dopisnik naj nam s citati iz našega lista dokaže, kdaj smo se mi delali Mohorčičevo politiko, potem bode on se le smel trditi, da nam g. M. diktira politiko.

Gospod dopisnik naj nam nadalje dokaže, da je g. Mohorčič položil kavejco za list. Resnica glede kavejce je ta: Znano je vsem čitateljem „Edinosti“, da se je zaradi kavejce osončilo posebno igralno društvo, katero šteje okoli 50 udov, ki plačujejo po f. 2 na mesec; igralno društvo je dozdaj položilo polovico kavejce (f. 1400); f. 700 ima v kavejci gospod Ivan Gorup, veletržec iz Proseka, blizu f. 150 ima g. Polič, predsednik čitalnice, f. 450 g. Naberger, f. 150 g. Mohorčič, f. 150 Delena in f. 350 društvo „Edinost“. — Do konca tega leta izplača se tudi onim gospodom vse posojilo za kavejco in bode potem lastnik kavejce igralno društvo in pa politično društvo „Edinost“. — Vidi se iz tega po vsem istinitega dokaza, da je gospodarstvo g. Mohorčiča pri kavejci vendar manje, nego drugih poznanih rodoljubov. Pri kavejci bode konec leta deležni pa skoro vsi količkaj poznani rodoljubje tržaški in nekateri (okoli 6) iz drugih krajev Primorskega. — List je torej na svojih nogah in ni imel pri uredništvu nikoli noben drug govoriti, nego uredniški odsek, ki ga je v ta namen izvolil odbor društva „Edinost“, kakor se to lahko razvidi iz dotičnega zapisnika, je bil objavljen o svojem času. Kar se tiče širjenja lista, nas ni sram priznati, da je administrator lista, č. g. Gomilšak, rasposlal na več nego 50 rodoljubov po vsem Slovenskem pole za nabiranje naročnikov, in tako polo je dobil tudi g. Mohorčič ter nabral nekaj nad 20 naročnikov. — Tisti slovenski list, ki ni več nego to storil za svoj obstanek, naj pobere kamen in naj ga zaluča v nas. To je torej naše resnično stanje nasproti g. Mohorčiča; sl. občinstvo pa naj sodi, je li opravičen ali ne napad na naš list v št. 89 „Naroda“. Naše stanje nasproti namestniku Depretisu pa smo označili čisto natančno v spomenici na ministerstvo, katero je sklenelo in odposlalo politično društvo, katerega organ smo mi.

Ta spomenica je naš program, katerega se bomo vedno strogo držali; mislimo, da je pravi in da se njemu ne more protiviti niti največi entuzijasti. — Mi bomo pri vsaki priliki zahtevali naše narodne pravice, ne brigaje se ne za namestnika, ne za v našem tabru, katere z lepo besedo prepričati, ne pa slepo natočevati, je in bo naša naloga. — Ako pa ste v našem društvu dve stranki, mi tega še ne smatramo za največjo nesrečo, dokler še imamo može na čelu, kateri so odločno narodni in se po njih ravna velika večina društva. — Dokaz, kako odločno postopajo načelniki našega društva v važnih momentih, je tudi zadnji poklon odbora „Edinosti“ Nj. Visokosti cesarjevič nastopniku. — Kako pa so dostikrat naši dopisniki v razne liste malo podučeni in zaslepoli, naj služi v dokaz ta le dogodba. — Lansko leto je popisal nekdo besedo Edinosti v hrvatskem listu in grajal aranžerje; besedo delalskega društva in nje aranžerje pa je v nebesa koval in pristavil, da to so aranžerji, da poprejšnji aranžerji bi morali zadnjim pustiti to delo. — A kako smešno: aranžerji, posebno pa glavni aranžerji, bili so prvkrat prav popolnoma tisti, kakor drugič. Torej, kedo se ne smeje? Tudi dopisniki Naroda so, kakor smo poprej dokazali, poročali neresnico o nas, o našem društvu; poročali so celo neresnico o uradovanju sezanskega županstva, kajti dokazano je, da poprejšnje županstvo je uradovalo izključljivo le nemški, mej tem ko sedanje županstvo uraduje skoro le po slovenski; dopisnik Naroda pa trdi prav nasprotno. Ako hočete koga karati, pišite le resnico, kajti laž ne koristi nič, pač pa škoduje.

Mi ne zagovarjamo sezanskega županstva, a pravici in resnici moramo vendar odpreti vrata, kakor to stori tudi „Narod“ sam, kadar bode videl dokaze, katere je nam podalo županstvo sezansko. *) Grajamno, kar je graje vredno pri enem človeku, pa ne segajmo čez meje. Taki nepodučeni in strastni dopisniki pa več škodujejo, nego pa koristijo, to je stara. Sumničenje in slabo menjenje o vsakem rodoljubu, ki se količkaj odlikuje, to je žalilob pri nas Slovenceh preveč vdomačeno; mnogo jih je med nami, ki čisto nič ne delajo in ne vedo, kaj bi boljsega postavili na mesto obstoječega, a vendar zagrizlo napadajo vse, kar oni enostransko sodijo za

slabo. Resnično slabo treba je popraviti, a to se ne dela z napadi, ampak z resno in možato besedo.

Svarjenja morajo imponirati, nikoli pa dražiti. — Poglejmo Nemce, Italijane, oni so močni a svojih slabosti ne odkrivajo svetu; pa tudi niso tako zavistni in malenkostni, kakor mi. Gotovo so temu nekoliko vzrok naše malenkostne, rekli bi slabe socijalne razmere; naša inteligenca skoro večinoma ima še preveč spomina na trpenje, prenaša dobrega je še poskusila, zatorej ona grenkost v stilu in nezaupljivost v javnem življenju. Pa pustimo vse to, nočemo dalje močiti peresa v polinu; taki smo, kakor smo tukaj razložili svoje stanje, tako hočemo še dalje postopati. Kedor pa misli, da naš list ni vreden podpore, naj nam to tudi resno in s pravimi fakti dokaže. Mi smo si v svesti, da delamo le iz ljubezni do naroda, ter da smo neodvisni od vseh namestnikov, županov i. t. d.; nam so mero-dajni sklepi našega polit. društva, ki dosedaj še nikoli ni storilo vedoma koraka v škodo ali nečast našega naroda, pač pa več delalo, nego mnoga druga polit. društva na Slovenskem in to tudi uspešno. *) Glavni delalci pri društvu in listu so gotovo pripravljene precej odstopiti, ako morejo kritikači kaj boljsega postaviti ra njihovo mesto; dokler pa tega ni, smatrajo si v dolžnost, da delajo po svoji najboljši moči za korist našega naroda in ga branijo po svoji moči napadov njegovih sovražnikov.

Napadnikom smo odgovorili mirno brez vsake strasti in z mirno vestjo končamo njmu nasproti z motom: „Honni soit qui mal y pense“.

POROČILO

obravnavane XXIV. občnega zbora političnega društva „EDINOST“ za Primorsko, dne 18. aprila 1881.

Predseduje predsednik, državni poslanec g. Naberger.

Zapisuje tajnik Dolinar. Vlado zastopa višji komisar vitez Vidic. Priučenih 52 udov.

Predsednik Naberger pozdravi občinstvo v kratkem govoru, ter odpre zborovanje.

I. točka: zapisnik zadnjega občnega zbora se prebere in odobri, potem prečita tajnik letno poročilo

II. Denarničar, g. Nadlišek poroča o društvenem premoženju, dohodkih in troških zadnje veselice v gledišču. Iz poročila je razvidno, da ima društvo premoženja v gotovini f. 398.— brez zastankov pri udih, ki tudi znašajo f. 280.—, torej vsega premoženja f. 678.—, od katere svote se nahaja f. 350.— za kavejco pri listu „Edinost“.

G. profesor Glaser prosi pojasnila, kako se zaostali dolg iztirja, kakor tudi, kako se bode v prihodnje mesečina vplačevala.

Predsednik to pojasni. Denarničar Nadlišek izjavi, da je bila pomanjkljiva knjiga družabnikov, kar je oviralo iztirjavanje mesečine.

Podpreds. Dolenc predlaga resolucijo, ker je težko vzdržavati red, posebno v denarnih zadevah, naj da občni zbor novemu odboru nalogo, da si poišče uradnika, ki bo za majhno plačo oskrboval vse društvene zadeve, izterjeval denar i. t. d.

Odbornik Jenko vpraša, komu bode uradnik odgovoren.

Predsednik Naberger pojasne, da bode uradnik odboru odgovoren.

Odbornik Sancin misli, da bi moral uradnik daleč na okrog hoditi in izterjevati.

Odbornik Purič je enacega menjenja. Dolenc pojasne, da se bodo imenovali poverjeniki za oddaljene kraje, tem pošiljali pole, na katerih bodo vpisani družabniki, ter priložene pobotnice za iztirjatev.

Predsednik da na glasovanje resolucijo, katera je bila z veliko večino sprejeta, ter odda potem predsedništvu podpredsedniku Dolencu.

III. točka: poročilo državnega poslanca Nabergerja o zemljiškem davku.

G. Naberger poroča o tem predmetu obširno z natančno statistiko gledé tržaške okolice ter primerja druge kronovine in navaja krivice, ki so se pri cenitvi godile. Občinstvo je pazljivo poslušalo. Ko je vso stvar dobro pojasnil, položil je na srce kmetom, naj vložijo do časa reklamacije proti preobteženju tržaških zemljišč, katere so samo na sebi tako slabe, da kmet ne more več tacih bremen nositi, koliko manj pa bo mogel v prihodnje plačevati visoki zemljiški davek.

Podpredsednik vpraša, ima li kedo kaj proti temu omeniti.

Sancin pojasnuje krivično cenjenje vinogradov, ker je cenilna komisija tudi take njive za ngrade vpisala, na katerih tu in tam kaka trta pri kraji raste in priporoča, naj se vložijo skupna reklamacija.

Naberger pojasne, da so za vrte cenjeni, razni oddelki, ki so z olivami nasajene puste zemlje, ali pa stoprv obdelana pusta zemlja, katere pa so se uvrstili v najvišji oddelek za vrte, on pripozna le taka zemljišča, na katerih

raste zelenjava za hišne potrebe, za vrte. On pravi, da se lahko posamezno, ali pa skupno reklamira.

Mohorčič misli, da vse reklamacije ne pomorejo, edina pot je, da se vložijo reklamacije proti izglednim zemljiščem, ker je cenilna komisija najslabše zemljišče za izgledno vzela in iz tega izvira potem vsa krivica. — On predlaga, da bi si tržaški okoličani izvolili nekoliko mož, kateri bi vso stvar dobro pregledali, ter potem proti izglednim zemljiščem protest vložili.

Naberger se popolnoma ujema s predgovornikom, pojasnuje, kako nizko je Istra proti okolici in Krasu cenjena, ter da se proti temu protest vložijo.

Sancin je tega menjenja, da se skupno reklamira proti tarifam in protestira proti izglednicam.

Naberger opozori okoličane, kako jim preti nevarnost s tem, da se jim kos za kosom zemljišča, to je pašnikov, v prepoved deva, da se pogozde, s tem vlada sčasoma preveč omeji kmeta v okolici, da ne bode mogel več svoje živine pasti, ter jim nasvetuje, naj se temu do časa po postavnej poti uprjo, ne pa se silo, kakor se je bilo to zgodilo v gorenjej okolici, kar bo slabe nastopke imelo.

Dolenc predlaga, naj slavno občinstvo državnemu poslancu izrazi zahvalo za njegov trud, in možato postopanje s tem, da vstane z stolov in da ga prosil, naj objavi poduk, katerega je denes nazočim kmetovalcem dal, v listu „Edinost“, da bodo čitali vse te važne nasvete tudi drugi nenazošči kmetovalci. Temu predlogu nazoči pritrdit navdušeno in enoglasno; ves zbor vstane še sedežev v znamenje priznanja in sklene se, da se bode reklamiralo skupno.

Naberger prevzame predsedništvo ter postavi na dnevni red IV. točko o volitvi enega poslanca v deželni in mestni zbor za V. okraj. On vpraša, ako more kedo volilcev nasvetovati katerega kandidata za V. okraj.

Malalan je tega menjenja: ker imajo volilci zaupanje v politično društvo „Edinost“, ki je vselej vestno postavilo kandidate, naj to stvar politično društvo v roko vzame in izvrši.

Dolinar prebere pismo g. Trobeca, ki je po boleznih zadržan, v katerem živo priporoča, naj se inteligenca v zboru voli in je po njegovem menjenju, ker Urbančič in Dolenc nočeta in ne moreta prevzeti, naj sposobnejši za poslanca dr. Bisjak, katerega on priporoča živo. Omenja na dalje, da se je dr. Bisjak jako dobro vedel ko je od trg. sodnije v Trstu prvi zahteval, naj sprejema slovenske tožbe.

Dolenc predlaga z ozirom na to, da je treba previdno postopati in pred vsem volilce zaslišati, naj se skliče zato na Opčinah volilni shod popoldne 1. maja.

Šošič pojasne, da ne bo volilcev iz Bazovice, ker imajo predaleč.

Dolinar predlaga, naj se skliče 1. maja dopoldne volilni shod po maši v Bazovici in popoldne po kršanskem nauku na Opčinah, kar se odobri.

Dolenc govori o spomenici *) na ministerstvo, katero so izročili ministerstvu poslanci Naberger, Dr. Toukli in Dr. Vitezić, ki se je tudi mej občinstvo razdelila in opazi, da ako se ne rešijo v pravem smislu narodne zahteve, da on prihodnjemu obč. zboru predloži drugo peticijo na drž. zbor, katera se bode naslanjala na omenjeno spomenico in bode še odločnejše zahtevala pravice slovenskega naroda na Primorskem. Občni zbor enoglasno pritrdi tej izjavi.

Prof. Glaser govori, naslanjaje se na spomenico, da je treba poslati naučnemu ministerstvu posebno peticijo glede tržaške gimnazije, v kateri se slovensčina le prvo poluleto uči, za drugo poluleto pa ni obligaten predmet, v tej peticiji naj prosil predsedništvo Edinosti naučnega ministra, da ukaže, naj postane slovensčina na državnih srednjih šolah v Trstu za Slovence skoz vse razrede obligaten predmet. Ta peticija pa ne ovzre spomenico društva, ona naj ima le začasno veljavo, da se namreč prej ko prej odpravi velika pomanjkljivost.

Mohorčič podpira gorko predlog g. Glaserja. Predsednik da na glasovanje predlog, kateri je bil enoglasno sprejet in naloženo predsedništvu, da odda dot. peticijo.

Naberger predlaga, da se o prirodu carjeviča Rudolfa razsvetli okolica in po hribih užgo kresi, kar se je z velikim navdušenjem sprejelo.

Dolenc prebere načrt svečave, kde bodo goreli krosovi in kde bode razsvitljeno i. t. d.

V. točka. Potem zborovanje za nekoliko časa pretrga, da se voli nov odbor. Ker je uže pozno oddalo se je 39 listkov in voljeni so bili ti le gospodje:

Predsednik: Naberger — Odborniki: Dolenc, Nadlišek, Dolinar, Delena, Jan, Jenko, Sancin, Sterle, Glaser. — Namestniki: Križanec, Lampa, Obersnol, Primožič, Trobec, Purič, Gorjup, Vatovec, Orlič.

Profesor Glaser pravi, da ne bode mogel sprejeti odborništva, in predlaga, naj se društvo zahvali staremu odboru za njegov trud in neumorno delovanje ter povabi občinstvo, da raz stolov vstane, kar se je z navdušenjem sprejelo.

Naberger se zahvali v imenu odbora občinstvu za skazano zaupanje ter priporoči občin-

stvu, naj se krepko oklene društva, da mu zagotovi še daljno podporo in pridobi še mnogo udov.

Ker je bil dnevni red izvršen, zaključil je predsednik zbor ob 1 1/2 uri pop.

V Trstu, 18. aprila 1881.

Kaj pomenja oklice za ugovor (reklamacije) proti vredbi zemljiškega davka?

(Poduk kmetijske podružnice v Novem mestu).

Kmetu, ki teško davke odrajuje, ni vse enako, ali od ene ali od desetih parcel, od enega ali od desetih orolov davke plačuje. Sleherni posestnik, ki najde, da posestna pola ni pravilna, bodi si, da je zemljišče, ki ni njegovo, vpisano na njegovo ime, drugo pa, ki je v resnici njegova lastnina, ni njemu vpisano; ali da je zemljišče, katero uživa več posestnikov skupaj, le na ime enega posameznega ali kake občine vpisano, ali da se je vrinola druga pomota (n. pr. če je zapisanih 90 na mesto 20 metrov ali če je čisti dohodek previsok): ima zdaj priliko oglašiti se, da se pomota brez strokov popravi.

Za popraviljanje novih posestnih pol (mernih pognov) je še čas do 15. junija t. l., to je 9 dni pred Kresom. Kdor se v tem času ne oglasi, če tudi vidi, da se mu krivica godi, bode moral 15 let odrajevati davek, če prav zemljišča ne bode užival.

Od zemljišč, ki nič ne nosó, od peščav, i skalnatega zemljišča, od močvirja, od jezer i vodnjakov, od luž i mlak, od cest i potov, od ulic i javnih prostorov, od strug i vodovodov, rek i potokov, od pokopališč i zemljišč, na katerih stoji kaka hiša, ali drugo gospodarsko poslopje (hlev, pod i. dr.) ne plačuje se zemljiški davek; ako tako zemljišče ni ločeno od tal, ki so zemljiškemu davku podvržena, sme se prositi, da se davek odpiše.

Vsak naj pazi pa na to, če so njegova zemljišča prav uvrščena, da ne bode travnik zapisan za njivo, pašnik za travnik, ne pušča za vinograd, ne goščava za gozd; pa tudi mej travniki i vinogradi se nahajajo različne vrste. Kdor hoče na tanko zvedeti, v kako vrsto spadajo njive, travniki i vinogradi njegovji, naj popraša župana, pri njem zve, kako so cenjena vzgledna zemljišča, to je taka zemljišča, po katerih se je primeroma cena i dohodek drugih zemljišč od cenilne komisije ustanovil. Vendar je treba pomisliti, da zaradi čisto majhnih prostorov se ne more nič spreminjati. Ako n. pr. vrt ali vinograd ni več od 50 štirjaških sežujev (klafter), in ako drugo zemljišče ni večje od 400 štirjaških sežujev, potem se ne more tirjati, da bi se ločilo od zemljišč, h katerim je bilo prišteto; to bi se smelo zahtevati le potem, ko bi bil letni dohodek desetkrat manjši od tega malega prostora, nego od zemljišča, h kateremu se je prištel ta prostor.

Pri vsacem županu se dobivajo na pogled zapisniki, iz katerih se more razvideti, ktere parcele so enemu ali drugemu posestniku pripisane, koliko meri ena i druga parcela, koliko znaša čisti dohodek, od ktereга je tudi davek odvisen, i v katero vrsto spada zemljišče.

Pri vsacem županu se lahko ogleda tudi mapa, na kateri se nahajajo parcela.

To mapo, zapisnik i pole naj pogleda vsak posestnik, in ako mu niso jasne, naj naprosi kakega izvedenca, da mu razloži, kaj je v zapisniku i poli zapisanega, i kaj kaže mapa, i ako sprevidi, da mu je pripisanih več i zraven še drugih parcel, katerih ne uživa; ali da pogreša kako svojih parcel, da nemajo posamezne parcele prave mere; ali če je kaka parcela uže na kose razdeljena, pa je vendar še vedno na ime občine ali pa vasi zapisana; ali da je v višjo vrsto zapisana, nego bi imela biti; ali da je preveč čisteга dohodka zapisanega; ali da je parcela, ki jo uživa več družbenikov, samo na ime enega zapisana; naj se oglasi pri svojem županu ali pa pri okrajnej cenilnej komisiji, kar se lahko ustmeno ali pa s pismeno prošnjo zgodi. Napake se morajo natančno i resnično povedati, i kder je mogoče tudi s pismi natanko dokazati.

Dopisi.

Z Dolenskega, dne 20. aprila.

(Zagrizlost nemškutarskih uradnikov in mladost Slovencev).

V majhnem mestecu na Dolenskem so osnovali uradniki pred nekaterimi leti, ko se je edino le nemščina pospeševala od vladne strani, „Leseverein“, v katerem se je gojila le nemščina, peke nemške pesni, igralo le v nemškem jeziku in podpiralo le nemško časopisje.

Kakor so uže Slovenci miroljubni, mej katerimi se je to godilo, in so še v onem kraju, med njimi nekateri prav veljavni možje, ki pa se radi uklanjajo (vsaj molčó) priromani tujcem, pristopili so tudi najodličnejši narodnjaki k temu društvu ter se svojimi novci podpirali nemške zabave. Take in enake prikazni so sicer bile in so še pri zaslepelih Slovenceh skoro povsodi po Slovenskem. Ko so Slovenci v onem mestecu pa opazili, da se nemštvo pod sedanjo vlado izključljivo več ne zagovarja, in videli,

*) Uže je storil, predno smo se mi nadejali. Narod je dal g. M. teko spričevalo, kakoršnjega do denes imajo malekateri župan. Kedo ima torej prav? — Ureda.

*) Napadi na naše društvo so dokaz, da slovenskim listom ni še znana važnost in upljivost društva v Trstu in okolici. — Pokenčajte društvo, pokenčali ste za dolgo narodno delovanje na Primorskem in, posebno na Trstu in okolici! — Ureda.

*) Kedor želi posebno brašurico imeti, v kateri je spomenica oglašil naj se pri upravnistvu lista. — Ured.

BILANCA I STANJE PREMOŽENJA

delalskega podpornega društva od 6. junija do 13. decembra 1880.

Dohodki

Troški

1	Saldo po sklepu 14. julija 1880 f.	722	24
2	Pristopnina i tednina ustanovnih, podpornih i rednih udov	911	30
3	Od veselice pri zelenem hribu dne 31. Oktobra 1880	115	04
4	na čast cesarjevega rojstva dne 17/8 1880	9	54
5	Dar gospoda Franjo Kalistra	50	—
6	Za zastavo po sklepu knjižice	119	45
7	Od posojenja glasovirja	6	—
		1933	57

1	Podpora i zdravila bolnim udom f.	88	42
2	Društvenemu zdravniku	100	—
3	Zdravniške tiskovine	14	—
4	Pevska šola i učitelj	35	93
5	Nov glasovir i pogrinjalo	362	—
6	Najemščina društvene dvorane i svečava	22	80
7	Veselica pri Zelenem hribu dne 31/10 1880	106	86
8	17. avgusta na čast cesarjevega rojstva	17	72
9	Knjige, papir i druge potreščine za opravnistvo	29	36
10	Tajništvo i posta	7	47
11	Naznanila po časnikih i naročnina	9	84
12	Za tirjanje udov	7	34
13	Hišna oprava	14	60
14	Najemščina dvorane pri zelenem hribu za občni zbor	10	—
15	Denarja v denarnici	1107	23
		1933	57

Izkaz premoženja 13. Decembra 1880 :

1. DENARJA v denarnici in v ljubljanskej hranilnici f. 1107.23 — 2. VREDNOST pohlštva po inventarju f. 598.44 — 3. POSOJILO rojanskej čitalnici f. 50.— — 4. OBRESTI od naloženega denarja f. 14.46 — 5. TERJATVE pri udih do konca decembra f. 291.— — f. 2061.13.

da se valed toga tudi vsi uradniki tako čvrsto več za nemštvo, za nemški govor, za nemška društva ne potezujejo, pristopili so tudi oni v večjem številu k temu „Leseverein“. Lastnega društva namreč niso hoteli snovati, ker je inteligence v dotičnem kraju v obče premalo, in ker so se nadejali, da se bode odbor „Lesevereina“ pri njihovem vstopu oziral tudi na slovenski jezik pri vabilih, pri veselicah, igrah in peji. Tudi so mislili, da se bodo nemški uradniki v čast steli, ako se jim Slovenci pridružijo. Toda nemškutarska zagrizlost in mrženje do Slovencev se s tem nista ohladila ali pomajšala, ampak skoro še bolj jima je vzrastel greben. Ko je na novo okrepčano društvo v odbor volilo *mirne, omikane* od vseh spoštovane može, takoj je precej nemškutarskih uradnikov iz društva stopilo — in tako pokazalo, da oni nočejo biti tam, kder imajo Slovenci odlično mesto.

Slovenci se sicer nismo solzili po njih, a to nas peče, da *tujci* in *nemškutari* nečejo biti domačinom prijatelji. Boli nas pa še to: V odbor smo volili lani take vrle narodne može, in nadejali se, da oni društvo na novo oživijo in čast Slovencev otmó. Ti možje pa zdaj spó i nič ne delajo! Vzlasti smo se varali nad nekđaj tako čvrstim in tako delalnim tajnikom. Boli nas, ko nam nasprotniki kažejo: Glejte Slovence, kako malo se za društvo brigajo! To je zopet nauk in opomin Slovcem, da je naša mlačnost in nedelalnost kriva, da si naša pravična in sveta narodna reč ni priborila še povsodi veljave, in da takrat, kedar imajo narodnjaki mandate v rokah — svoje dolžnosti zanemarjajo i da godi se celo, da najmarljive svoje rojake in rodoljube zavidajo ter jim mečejo polena pod noge, in ščipljejo tu i tam, kder nahajajo zdravo kost, da jo ogledajo sami, narodu v škodo i sramoto, v dobiček in veselje ptujcem, ki se nam v pest smejo i glave po konci nosijo. Ko bi vsak pred svojim pragom pometal, boljše bi bilo.

Politični pregled.

Državni zbor se jutri zopet odpre. Obravnavala se bo ta dan v drugem branji edina vladna predloga; državni proračun in finančni zakon za leto 1881.

V poslanskej zbornici skleneni zakon zoper oderube je dotični odsek gosposke zbornice v mnogih stvareh promeni, nekaj mu dodal, nekaj ga tudi povostril, trgovcem pa ga zdatno zljajšal.

„Wiener Zeitung“ objavlja celo vrsto novo imenovanih tajnih svetovalcev. To čast so dobili knez Adolf Jožef Schwarzenberg, knez Emil Fürstenberg, knez Hugo Windischgrätz, grof Jaromir Črnin, grof Fran Emerik Lamberg, grof Fran Meran, grof Vladimir Brzezej-Rusočki, Pavel vitez Popiel in Benjamin pl. Kallay.

Vsi češki časniki razodevajo posebno veselje, da se je praško vseučilišče razdelilo v nemški in češki oddelek ter navdušenimi besedami slavijo cesarja, ki je češkemu narodu po dolgoletnem srditem boju do pravice pomogel.

Nesramnost centralistov presega uže vse meje. Načelnik dunajskega „shulvereina“ Weitlof je ta dni v skupščini trdil, da so v Avstriji zdaj take razmere, kakor na Turškem i da bodo morale druge evropske vlasti naše reči v roke vzeti. Weitlof se je v adresi zmotil, ako bi se bila na čelu stranka, h kateroj on spada, potem bi njegove besede bile resnične, ker pod centralisti je bilo res turško gospodarstvo.

Velikonočni ponedeljek se je zbralo na Dunaji nad 4000 kmetov, ki so sedanjim svojim centralističnim poslanecem dali trdo nezaupnico.

Poslanca Schönerer in Fürkranz, znana Prusaka, prišla sta v zbor, da bi kmetu hujškala, a ti so jima govor prepovedali ter rekli, da kmetje hočejo sami biti, da nemajo nobenega posla z odvetniki, ki se kmetom pred volitvijo hlinijo, po volitvi pa jih prezirajo, deró i z davki obkladajo ter le za svoj žep skrbé. Schönerer i Fürkranz sta morala zbor zapustiti. Centralisti so mej kmeti duhove vzbudili, i glej, duhovi so vstali i buditelje proplašili. Po drugih volitvah v državni zbor ostane marsikateri centralist, ki se zdaj napihuje v zbornici, lepo doma za pečjo in čas bo imel premišljavati minljivost posvetne sreče.

Na pisnej mizi rajncega ruskega carja so našli načrt ustave, kateri je car uže podpisal. V uvodu k temu načrtu je omenjeno, da je minolo eno leto, kar je bil car v zimski palači napaden, da so hudi duhovi pomirjeni i da je tedaj čas za dela miru. Ta načrt se zdaj vnovič pretreduje i trdi se, da novi car ustavo k malu okliče. Dalje pripovedujejo, da je car ukazal, naj se razdelé občinska zemljišča, da se povzdigne blagostanje kmetkega stanu.

Na Italijanskem ni bilo mogoče sestaviti novega ministerstva, zato je ostalo poprejšnje; dolgo pa menda ne bo na krmilu, ker na Laškem ne more nobeno ministerstvo ustreči parlamentu, v katerem tudi ni vse tako, kakor bi želeli bilo; ni še davno, kar so zasačili v njem poslanca dihurja, ki ni jajce, ampak denarje je kradel svojim tovarišem v garderobi ter se še toliko sramoval ni, da bi zbornici bil hrbet obrnol.

Grško-turško prašanje ni še rešeno, ampak le zaulečeno. Od velelasti vnovič določena meja ni po godu ni Turčiji ni Grškej i če se tudi obe vladi o meji zadovoljite, vendar pri zasedanji skoraj brez dvombe nastanejo prepiri i na vse zadnje vojna.

Zadnji teden je umrl poprejšnji angleški minister zunanjih zadev Benjamin Disraeli, Earl of Beaconsfield. Bil je krščen jud, a svojega rodu ni zatajil; rogovilil je po vsem svetu, ker ga je hotel v angleško mavho vtaknóti, a njegova lakomnost je bila v Aziji in Afriki hudo kaznovana; prijatelj je bil Turkom, ker jih je molzel, velik sovražnik pa Slovanom i največ je kriv on, da turško prašanje še ni rešeno i da mnogo Slovanov še zdihuje pod turškim jarmom. Nam Slovanom tedaj na more biti žal za njim, angleška konservativna stranka pa je z njim veliko zgubila, Gladstone se je znebil najnevarnejšega nasprotnika.

Francozi so pričeli vojno na zaobojniške tuneške rodove, otok Tabarka so po kratkem boju zasedli.

Turki in Albanci so se krvavo sprijeli. Drviš paša poroča o velikej zmagi; ali Turku ni dosti verovati, gotovo je le toliko, da je bil boj precej trd i da so Albanci od Prizrenda potisnjeni.

DOMAČE STVARI.

Cesarjevič Rudolf je blagovolil podariti 500 gld. ubogim v Trstu pred svojim odhodom na Dunaj.

Cesarjeviča Rudolfa poroka se bo po vseh občinah na Primorskem slovesno obhajala se zvonjenjem, pritrkavanjem, streljanjem, svečavo, užiganjem umetelnih ognjev, kresovi in božjo službo. Da bi o tem na drobno poročali, napisati bi morali debelo knjigo.

Economu, posestnik velicega mlina v Trstu, zročil je 1000 gld. mestnemu županu za uboge

v zahvalo, da je cesarjevič Rudolf blagovolil njegov mlin obiskati.

Triester Tagblatt od zadnje sabote je prinesel jako zanimiv članek: „Es wird schon besser werden.“ V tem članku primerja primorske Slovence s Čehi ter jim obeča boljše čase. „Kakor na Češkem, tako je tudi na Primorskem prvobitni rod slovenski. Slovani na Primorskem so se začeli čutiti in si popolnoma enakravnost priboré, ko pa se to zgodi, potem nastopijo boljše časi. Kakor Schönerer i njegova stranka, ki čez Podmokle šli, enako se bo morala tudi v Trstu odredi privilegiranemu gospodarstvu mala stranka ter priznati Slovanom enakopravnost, ker enakopravnost je državna misel, katero vresničiti se prizadeva sedanja vlada. To misel gojiti, vtrjevati i širiti, naša je dolžnost, sveta in rodoljubna dolžnost vseh državljanov in — gosposk. — Naj stori vsak svojo dolžnost — es wird schon besser werden.“

Ta izjava je toliko pomenljiva, ker jo nahajamo v vladnem glasilu, katera za nas še pred malo časom niso imela dobre besede.

Independente je imel zadnji teden mrzlico i če povzije še nekoliko tacih zdravil kakor v sredo i četrtek, dobi tudi sušico, da mu sam sv. Peter ne pomore, pa da bi vanj veroval. V sredo je bil zaplenjen, ker je lakonično oznanil, da je iz domačih časnikov zvedel o prihodu avstrijskega princa; v četrtek pa je molčal, ker mu je občna navdušenost za cesarjeviča Rudolfa sapo zaprla. In za resnico, čudimo se temu ne, ker v sredo i četrtek je bila njegova vojska tako tepena, da nikdar še tako ne; še par tacih udarcev in — addio, Irredenta v Trstu!

Vollna shoda sta bila minolo nedeljo dopoldne v Bazovici, popoldne na Opčinah. Odsek odbora političnega društva „Edinost“ je o tej zadevi v obeh krajih z volilci se dogovarjal in bil je Dr. Josip Bisjak povsed soglasno za kandidata V. okraja postavljen, v prihodnjem listu prinesemo dotični poziv.

Cesarjevič Rudolf — princesinja Stefana, pod tem naslovom je izdala tiskarnica Milčeva kratke črtice nju živnja, s priloženo himno „K poroki“; priporočamo jo tople vzlasti našim učiteljem za mladino i iztisek velja 3 kr., 10 izt. 25 kr. in 100 izt. 2 fl. 25 kr. —

Cesarjevič Rudolf, nastolnik avstrijski. Tako se imenuje knjižica, ki je prišla na svitlo na Dunaji v spomin cesarjevičeve poroke — Spisal jo je g. učitelj J. Tomšič ter jo olepšal s podobama cesarjeviča Rudolfa i njegove neveste. Namenjena je šolskej mladini in velja 10 kr.

Strossmayerjev pastirski list, katerega smo uže omenili, preložil se je na nemški, francoski, ruski in poljski jezik.

Ljudsko štenje v Vipavi. Vipavski trg ima 1108 prebivalcev, v letu 1869 jih je imel 1250, tedaj 142 več, nego zdaj. Ves vipavski sodnijski okraj ima 12.043 duš, 442 manj, nego v letu 1869. To je slabo znamenje.

„Zgodovina slovenskega slovstva“, spisal in založil Julij plem. Kleinmayr, v Kopru; natisnila družba sv. Mohora v Celovcu, 1881 se imenuje zavedajočim se Slovcem namenjena knjiga, koja se je ravno kar donatisnila. Obsega 226. strani in sicer do 45. strani zadeve staroslovenskega slovstva in od strani 45. do 226. novoslovenskega slovstva. Knjiga se dobiva naslovom: Julij plem. Kleinmayr, c. k. profesor, Capodistria proti pošni nakaznici (Postanweisung) franko à 1 gold. 20 nkr. Ako kdo več iztiskov naroči (vsaj deset) se zniža cena, posebno gg. učiteljem, dijakom srednjih šol, učitelji. Pripravnikom na jeden gold. Naroči se lahko tudi (z zneskom vred) pri tiskarnici družbe sv. Mohora, v Celovcu. Na naročbo orega, kakor povdarjajo slovenski časopisi, nam Slovcem prepotrebnega

dela, ki je zahtevalo strani spisovatelja mnogo truda in veliko stroškov, vabimo in opozorjemo naše čč. bralce.

Učiteljsko društvo za sežansko-komenski okraj bode zborovalo dne 5. maja (četrtek) ob 10. uri predpol. v Sežani s tem le dnevnim redom: 1. Pozdrav g. predsednika. — 2. Verificiranje zapisnika prejšnjega učit. zborovanja. — 3. Zgodovina v ljudski šoli (gov. g. Kautz, učit. v Sežani). — 4. O izgovarjanju „i“ in „v“ v ljud. šoli (gov. g. Vrtovec, učit. v Dolini). — 5. So li premije koristno sredstvo pri odgoji šolske mladine ali ne? (gov. g. Vodopivec, e. kr. okr. nadzornik). — 6. Kako naj se spisuje tednik? (gov. g. A. Leban, nadučit. v Komnu). — 7. Predlogi. — K obilnej vdeležitvi vabi vljudno ODBOR.

V Komnu, 18. aprila.

Ljudsko štenje v Poreču in Piranu.

Prva občina ima 8368 duš, 7388 je vpisalo italijanski, 969 slovenski in 11 nemški občevalni jezik. Piranska občina ima 11466 prebivalcev, 11319 je vpisalo italijanski, 113 slovenski in 34 nemški občevalni jezik. Kdor pozna razmere, lahko vidi, da Slovani na svojo škodo množé Lahe.

Ljudsko štenje v kranjskem okraju je pokazalo, da se je število ljudstva v zadnjih desetih letih za 1196 duš zmanjšalo. To je žalostno; kde je iskati vzrokov?

Gospodarske stvari.

Nov trs je našel baje nek francoski potnik v Afriki. Pravi, da je ovi trs zelišču podoben ter da ga z gomeljem vsako leto sadé, kakor cvetico „georgine“. V enem letu vzrasé in obrodi obilo sladkega grozdja. Tesko verjetno.

Preiskovalna semenska štacija je osnovana na Dunaji, kder vsakojaka semena do čista preiščejo in potem zanesljivo presodijo, ali veljajo kaj. ali trgovci z njimi le kupce sleparijo. Kdor se hoče orega zavoda poslužiti, naj pazi na ta le napis ali addresso: Samen-Kontrol-Station in Wien, VIII., Reitergasse 19.

Novo jabelko je vzredil slavni nemški sadjar dr. Lukas; dal mu je ime: kronprinz-Rudolfsapfel, ter priporoča ovo novo sorto. Pravi tudi, da je vzrok, zakaj sadovno drevje ne rodi več tako rado, kakor nekđaj, ta le: pogosto je zemlja izpita v sadovnjakih, treba jih je toraj dobro gnojiti, prestare sadovnjake opustiti in nove narediti; mnogo pa so krive tudi oslabele sorte; treba jih toraj z novimi in krepkimi nadomestiti.

Listnica uredništva.

Nekoliko spisov smo morali odložiti. Vse pa pride k malu na vrsto. Hvala!

Tržno poročilo.

Trgovina mlahova. —

Kava — kupuje se denes še ugodnejši, prodajalci popuščajo, posebno pa pri kavi Rio, ki velja denes od f. 47 do f. 74. — Kava Ceylon in druge fine, drže se dobro. — Ceylon od f. 95 do f. 135 — Java f. 82 do f. 88. —

Olje. — fino namizno pada v ceni, navadno po stalnih cenah. — Namizno od f. 48 do f. 64. — jedilno f. 36 do f. 39. —

Sadje. — Sultanine primanjkujejo, zato so draže. Vse drugo sadje ceneje. — Sultanina

f. 36 do f. 44. — opaša f. 22 do f. 23. — cvebe f. 20 do f. 28. — rožiči f. 6¹/₂, do f. 10. — fige f. 16¹/₂. —

Ris — vedno ceneji. — Italijanski glace od f. 19¹/₂, do f. 21. — navadni f. 16 do f. 18. — Rangoon od f. 12¹/₂, do f. 13¹/₂. —

Mast in speh — vedno draži, ker blaga je malo in ga ne more več dohajati zaradi prepovedi — Speh f. 53 do f. 62. — mast f. 67 do f. 69. —

Petrolije. — trdnejše, pa dvomljivo je, ako sopet ne pade cena. Denes velja f. 11. —

Razno blago. Fitol popolnoma zanemarjen, kupuje se po vsaki ceni. — Maslo drago, do f. 106. —

Les. — nekoliko boljše, ker dohajajo narobe iz inostranskega.

Seno in slama. Seno vedno draže in še poskoči, ker gaje malo. — Lepo kravje plačuje se uže nad f. 2¹/₂, stari cent.

Dunajska Bors.

dne 26. aprila.

Enotni drž. dolg v bankovcih	77	gld.	35	k
Enotni državni dolg v srebru	78		25	
Zlata renta	94		95	
1860, državni zajem	434		90	
Delnice narodne banke	829		—	
Kreditne delnice	327		80	
London 10 lir sterlin	117		60	
Srebro	—		—	
Napoleoni	9		31	
C. kr. cekini	5		54	
100 državnih mark	57		45	

Petje in dobra kapljica.

V nedeljo popoldne, 1. maja bodo peli rojanski peveci v krčmi „pri slovarski zastavi“, (scala santa) gospoda Gomišlja, kder se dobi izvrstno okoliško vino po primerni ceni, —

Nagla in gotova pomoč

PLJUČIH BOLNIH

pri tuberkulozi (jetiki) v prvih dobah, pri hudem in kroničnem pljučnem kataru, pri kašlju vsake vrste, pri pasjem kašlju, hripavosti, teškej sapi, zaslezenju

potem pri **bramorjih, bledici, pomanjkanju krvi in pri obrevanju**

po polufosforo - kisle

apneno - železnem

SIRUPU

lekarničarja Jul. Herbabny na Dunaju.

POHVALNO PISMO.

Gospodu lekarničarju J. HERBABNY na Dunaju. Dolgo časa sem bila tako slaba, da sem večkrat omedlela. Poskusila sem Vaš polufosforo kisl apneno-železni sirup in prav kmalu mi je zelo odleglo. Okrepila sem ter dobila veselje do jedi in k mahu sem popolnoma ozdravela.

Potem pa je zbolela moja 17 letna hčerka in po izroku slavnih dunajskih zdravnikov je obšel lev del pljuč. K malu potom jo je napadla še huda pljučnica, katero je, hvala Bogu, ugodno prebila, ali vse moči življenja so pri mojej hčerki opesale in bilo se je najhujšega bati. Ker jo mene Vaš apneno-železni sirup ozdravil, zato sem ga tudi svojej hčeri dajala in lahko trdim z najboljšo vestjo, da je le on najemu detetu življenje ohranil in oslabljeno moč življenja zopet utrdil. Ti vidni vspehi Vaše dobrodelne iznašbe me nagibajo, da vam visoko spoštovani gospod, izrekam živo zahvalo v svojem in v imenu moje hčerke. Nama je dal Vaš apneno-železni sirup začelno pomoč, naj bi jo dal tudi vsem tistim, ki imajo enake bolezni. Hitzing, pri Dunaju.

Fani Reiner, okrajnega komisarja vdova.

CENA 1 steklenica 1 gl. 25 kr., po pošti 20 kr. več za zavoj.

Prosimo, naj se izrečno zahteva apneno-železni sirup od Julija Herbabny in naj se gleda na zgornj natičeno, od gosposke vpisano varstveno marko, katera mora biti na vsaki steklenici.

Glavna pošiljatelna zaloga za dežele: Na Dunaji, lekarnica „zur Barmherzigkeit“ J. Herbabny, Neubau, Kaiserstrasse, 90.

ZALOGE: Carlo Zanetti, lekarnica via nuova 27 — Na Roki: M. Scarpa lekarničar; v Gorici: G. Cristofolotti lekarničar; v Ljubljani: J. Swoboda ul. Trnkotzy lekarničar; v Pulji: A. Wassermann lekarničar. 12-7

Naznanilo.

Podpisani glavni zastop naznanja, da je zastop za Trst in okolice od 1. maja t. l. nadalje prevzel gospod Matej Žvanut, ki ima pisarno v Via Valdirivo Stev. 17. II. Gg. zavarovanci i ostalo častito občinstvo naj se torej v vseh banke „Slavije“ tikajočih se zadevah blagovoli obračati do njega. Ob enem se naznanja, da gosp. Jakob Bolzatti ostane tudi na dalje še inšpektor banke „Slavije“. V Ljubljani dne 21. aprila 1881.

Glavni zastop vzajemno zavarovalne banke „Slavije“ v Ljubljani.

Na sto tisoč ljudi

ve hvalo za lepe, goste lasé edino obstoječej c. kr. in kr. ogersko izključljivo privilegiranej

Esenci za lasno in bradno rast.

ki tudi grinte brez sledu prežene, kakor k njej spadajočej pristnej pomadi iz štajerskih planinskih zelišč, ali orchov iz c. k. in kr. ogerski izključljivo privilegirane fabrike

M. A. Herdlička

NA DUNAJI.

WIENEN, HAUPTSTRASSE ŠT. 36

To nepresegljivo sredstvo je moja mnogo imenovana esenca za lasno in bradno rast, ki pri pravilnej rabi in s prideto pomado iz štajerskih planinskih zelišč ali orehovim izlečkom uže v kratkem času celo na najbolj golih krajih napravi goste lasé prejšnje barve! Mnogo mladih mož ve hvalo za lepe polne brade mojej esenci za lasno in bradno rast. Če lasje le izpadejo, vpliva uže v osmih dneh. pri grintah uže po trikratnej rabi.

Prav nič škodljivo in najboljše barvilo za lasé „Koppitzinal“ (brez pr imošnega svinca) ki barva v vseh barvah černo rjavu ali svetlorjavu v 10 minutah pod poročtom; sivim, celosne-žnobilin lasem daje popolnoma črno svetlobo. Pri rabi lasnih barvil priporočam posebno svoj „Koppitzinal“, pristno, dvojno močno pomado iz orehovega izlečka, tudi (v kozmetiki) pomado v palčicah, kakor tudi najbolj moja olja iz orehovega izlečka za barvanje in lasno rast.

Moja ces. kr. in kralj. ogerska izključljivo priv. Esenca za lasno in bradno rast

ozdravlja v vseh primerljajih bolne lasne korenike popolnoma in v najkrajšem času zagotavlja do najposnejše starosti zelo goste lasé, vpliva prav prijetno na glavno kožo, brni od vsake gihtične in revmatične glavoboli in odpravlja vse kožne nesnage. Resnica je, da je dobilo stotero oseb, ki so bile popolnoma brez brade ali plešaste, uže od enega do treh mesecev, v primeri tedaj v neverjetno kratkem času, lepo in gosto polno brado, ali goste polne lasé. Zadevajoče mnoge za-heelnice so razstavljene:

Naročila naj se pošiljajo glavnej zalogi ces. in kr. ogerski izklj. priv. esence za lasno in bradno rast

Marije Ane Herdlička

c. k. in kr. ogersk. izklj. posestnici privilegija Wienen, Hauptstrasse 36 NA DUNAJI.

Cenik:

- 1 velika alabastrova steklenica dvojno močne esence za lasno in bradno rast 3 gl. 50 kr.
- 1 majhna 2 „ —
- 1 Alabastrova steklenica pristno pomado iz štajerskih planinskih zelišč 1 „ 50 „
- 1 Alabastrova steklenica pristno pomado orehovega izlečka za obnovljenje las 2 „ —
- Pristno lasno barvilo „Koppitzinal“ za rudeče, črne, rujave, ali svetlorjavu št. 1 (plavo) št. 2 (rumeno) obe steklenici s pladnjema in krtačama velja 4 „ —
- 1 steklenica olja orehovega izlečka za ponovljenje las 1 „ —
- Pomada orehovega izlečka kozmetik v palčicah 50

Naročila iz inozemstva ali domačih dežel se proti pošiljatelji ali porzetji ročno in naglo vrše.

Zavitek 30 kr. več.

24-3

Važno vsakemu!

Ker je na kant pršla velika tovarna za britansko srebro, se bo zavolj velikih dolgov in spletnega izpraznenja prostorov vsa velika zaloga razprodala za 75 odstotko pod ceno tedaj skoaj zastonj.

Cela mizna oprava iz britanskega srebra, ki je prej stala 28 gl., dobi se zdaj za 8 gl. ter se garantira, da bo bela ostala. (S temi 8 gl. je samo delo komaj na pol plačano.) In sicer se dobi:

- 6 miznih nožev iz britanskega srebra zostrino z jekla
- 6 vilic iz britanskega srebra, težke in fine sorte,
- 6 težkih žličic iz britanskega srebra,
- 6 najljepših žličic za kavo, iz britanskega srebra,
- 1 mlačna zajemalnica iz britanskega srebra,
- 1 zajemalnica za juho iz britanskega srebra,
- 6 finih tac za desert.
- 2 lepa srečnika,
- 3 jasnih kozarcev,
- 6 lepo izdelanih tac.
- 6 kristalnih podlog za nože.
- 1 posoda za sladkor,
- 1 presejalnik za čaj
- 3 fine tac za sladkor,
- Skup: 54 kosov

Vsi ti krasni izdelki se dobijo za 8 fl.

Naroči se ali s poštnim povzetjem, ali pa da se denar naprej pošlje, pri nas:

Britaniasilber-Depot

C. Langer

Wien

II. obere Donaustrasse 77.

Ako bi blago ne ugaljo, se v 8 dneh vzamo nazaj, in plačana svota povrne. 16-6

Zimsko zdravilo.

Wilhelmov

hladilni, protirevmatični

kričelstilni čaj.

ki ga izdeluje

Franc Wilhelm,

lekar v Neunkirchen (Dol. Avstr.)

Je dobro zdravilo zoper krč, trganje, otroče žile, zoper zastarano trdovratno boleznj, zoper odprto rano, zoper hrasto in spolske bolezni, zoper mazulje po životu in na lici, gobe, sililitične oteklino, zoper prebassana jetra in obisti, zoper zlato žilo, in zlatenico, zoper bolezni v živcih, zoper bolečino v kitah in žilah, zoper tiščanje v zelodu, zoper zaprtje vetrov in spodnjega telesa, tiščanje vode, polnelce, moževno slabost in ženski tok, zoper skrofeline in bramorko in take bolezni.

Na tisoče pohvalnih pism to potrjuje. Spričevala pokazemo zastonj, če kdo zahteva.

Zaboji so razdeljeni na osom kosov, vsak kos za 1 goldinar, kolek in zavitek stane 10 kr

Varovati se je ponarejenih izdelkov, zato naj se gleda naše marke, ki so v mnogih državah postavno branjene.

Prodajo pa ta čaj: v Ljubljani: Peter Lassing v Trstu: Jak Serravallo in š.d. pl. Leitensburg lekarja 6-6

Spomladansko zdravilo.

Ravnanje z vinom

se djansko nči v novo izdani knjigi z recepti, ktera obsega: navod k požlahtenju kislega, pustega naravnega vina, napravljanje vina brez grozja: vina iz drožij (iz 100 litrov 1000 litrov) s pristavkom popolnoma zdravih snovi za ceno domačo pijačo, in fina vina v butelije; dalje naredbo umetne prav dobre pijače iz sadu, vinskega oceta, ocelove esence, žganja, ruma, likera, sadnih izlečkov, drožij, dišav, zdravilnih spiritoznih balzamov, mnila, in nad 1000 trgovinskih stvari, ktere dajejo več ko 100 % dobička.

— Cena 3 fl. — Naročuje se z gotovim denarjem ali poštnim povzetjem pri: **Marija Hrdlička**, c. k. priv. lastnica, Wien, Wieden, Hauptstr. N. 36, I. Stock 34. — (24-6)

Glavna zaloga

izvrstno

PIVE iz pivovarne STEINFELD

(bratov Reiningshaus v Gradcu)

PRI ANT. DEJAK-U JUN.

via degli Artisti v Trstu.

Prodaja v sodcih in boteljah.

Na prodaj so tudi drošje (feccia di birra).

52-17

NEVARNA BOLEZEN

ki napada mnogo ljudi.

Ta bolezen se prične z majhnimi nerodnostmi v ledenu; če pa se zanemari, napade ves život, kakor obisti, jetra in sploh vse prebavilne dele, človek zelo oslabi i le smrt ga mora bolečin oteti. Bolezni sami večkrat bolniki ne umejo. Ako vendar bolnik sam sebe vpraša, potem lahko razvidi, kje in kakošna je njegova bolezen.

Praščanje: Ali imam kako bolečino, ali me kaj tišči, ali teško sopem po jedi? Ali se slabo čutim, ter se mi dela omotica? Ali so moje oči rumenkaste? Ali nemam na jeziku, na nebu in zoboh debelega žlema, ko se zbudim in imam li slabokus v ustih? Ali imam bolečino v laktenceh in na križu? Ali ne čutim trudnosti in omotice, ako po konci stojim? Ali je izcedek iz ledic nekoliko ali zelo barvano in ali se dela vsedej v posodi? Ali se po jedi pri prebavljanju trebuh napihuje? Ali se napravljajo vetrovi in se riga? Ali večkrat srce močno ne bije? Te razne prikazni ne nastopijo vse k malu, ali posamezno kolnika nekoliko časa mučijo in so predhodnice zelo hude bolezni.

Ako bi se bolezen dalj časa zanemarjala, provzročuje suh kašel in slabosti. Pozneje provzroči suho kožo z umazano rujavo barvo; na rokah in nogah je vedno mrzel pot. Ko se buj množil bolezen na jetrih in ledicah, začnejo se tudi revmatično bolečine in navadno ozdravljanje te hude bolezni je popolnoma brez uspeha.

Zelo važno je, da se ta bolezen naglo in točno ozdravlja, precej v začetku, kar se lahko zgodi z malo zdravilom kar je pravo sredstvo, da se bolezen odpravi, da se okus vrne in prebavila v prav in zdrav red pridejo. — Ta bolezen se imenuje „bolezen na jetrih“ in pravo in najboljšo zdravilo je „Shaker izleček“, napravljen iz zelišč, ki se dela v Ameriki za vlastnika A. J. White v Novem Jorku, Londonu in Frankfurtu na M. To zdravilo odpravi vzrok bolezni in bolezen samo v vseh delih prežena.

Cena eni steklenici: fl. 1.25

Zaloga — V TRSTU: Lekarina al Camello Corso 25 Gio. Batta Foraboschi; Lekarina piazza Grande: Paolo Rocca; V Zadru: — lekarina Androvič.

Vlastnik A. J. White; v Frankobrodu: (8-1)

Tinctura Rhei. Comp. vulgo
FRANCOVA ESENCA
ki jo izdeluje
GABRIEL PICCOLI
lekar „pri angelu“ v LJUBLJANI, na dunajskej cesti.

Pomagala je uže mnogo tisoč ljudem k zdravju, kakor se lahko dokaže iz mnogih pohvalnih pism. Ta esenca ozdravi bolezni v zelodu in v spodnjem životu, grižo, krč, žlededovo in prehodno mrzlice, zabasnanje, hemorjide, rumenico itd., vse bolezni, ki znajo smrtne postati, ako se za časa ne ozdravijo.

1 steklenica velja 10 kr.

Spod 12 steklenic se ne razpošilja, ktere skupej s zavitkom in poštno pobotnico veljajo gl. 1.40 kr. — Naroči se pri GABRIEL PICCOLI-ju, lekarju „pri angelu“ v Ljubljani, na dunajskej cesti, s poštnim povzetjem.

Spričala.

Prečastni gosp. **Gabriel Piccoli**, lekarničar „pri angelu“ v Ljubljani.

Srčno se vam zahvaljujem za poslano mi Vašo izvrstno „Francova esenca“, s ktere pomočjo je moja žena v zelo nevarni bolzni popolnoma ozdravela. Ne bom opustil, Vašo izvrstno „Francova esenca“ drugim bolnikom priporočati, da si z njo opomore. Še enkrat se vam z mojo ženo vred prelepo zahvaljujem in ostajem s posebnim spoštovanjem zvesto vam udani
Valentin Lussing m. p., c. k. var. stražnik.

Blagorodni gosp. **Gabriel Piccoli**, lekarničar „pri angelu“ v Ljubljani.

Ko sem bil zbolel, ponudila mi mi je neka osoba eno steklenico Vaše „Francova esenca“. Rabil sem jo po receptu in imela je tako dober uspeh, da se čutim sedaj popolnoma zdrav. Presim Vas, pošljite mi še 12 steklenico Vaše „Francova esenca“, da bodo služila nekemu prijatelju. S postoranjem
Miha Dubič, via del Boschetto št. 14, II. piano.